

Knjižnični kurir

KNJIŽNICA
 Velenje

*Svetišče knjige in
informacijsko središče*

Priloga Našega časa

26. oktober 2006, številka 2

našCAS

Kiki se ne da

Pravzaprav bi bilo treba reči 'Mi se ne damo' ali pa 'Kikija ne damo' - kljub terminskim težavam smo namreč pripravili drugo številko 'Knjižničnega kurirja' in jo posvetili šoštanjski knjižnici. Povod je bila pridobitev v obliki e-knjižnice, o kateri smo prepričani, da bo Šoštanjčane še v večji meri privabila v knjižnico, namenu pa smo jo predali 28. septembra. Ob tem smo se na kratko spomnili šoštanjskih knjižničarjev in knjižničark iz (pol)preteklosti; prav je, da njihovih imen ne prepustimo pozabi. Tudi pogovor s sveže upokojeno knjižničarko Marijo Boruta, ki je zadnjih petnajst let svojega poklicnega življenja posvetila Šoštanju, ustreza konceptu 'šoštanjske' številke.

Malo pred tem, 20. septembra, smo praznovali prvo obletnico velenjske knjižnice v novih prostorih. V tem letu nam je med drugim uspelo spraviti s poti največji kamen spotike, ki je ostal od prenapetih gradbenih rokov - nezaščiten odprtino stopnišča med knjižničnim predverjem in kavarno v drugem nadstropju. Tobačnega dima ni več, hrupa je bistveno manj, zgodilo se je že, da so bili obiskovalci spodaj, v knjižnici, glasnejši kot zgoraj, v kavarni - kar sicer ni greh, lepo pa tudi ne, kot so včasih rekli; vsaj za knjižnico bi moralo veljati, da več kot polglasnega govorjenja v njej ne bi smeli slišati. Mineva tudi že dobro leto tega, kar se je klimatska napeljava odločila, da njena naloga ni samo hlajenje in gretje, pač pa tudi glasbeno, da ne rečem rockersko udeleževanje: brni in žvižga, da gre skozi ušesa. Zlobneži to povezujejo z avtomatizacijo knjižnice; s polno odgovornostjo vam lahko zagotovim, da avtomatizacija knjižnice nima nič skupnega s klimo v samoupravnem načinu. Pa šalo na stran: veseli smo tega, da obisk bralcev potrjuje naša predvidevanja - in upravičenost naložbe. Obdobje od 1. januarja do 20. avgusta letos (na ta dan smo lani knjižnico zaprli zaradi selitve) kaže namreč v primerjavi z enakim lanskim obdobjem pri obisku izrazit skok navzgor: z dobrih 45.000 obiskov lani na skoraj 53.000 letos. Pri tem gre samo za obisk, ki nastane v zvezi z izposojjo gradiva, brez obiskovalcev časopisne čitalnice, računalniške čitalnice, prireditvev itd. ...

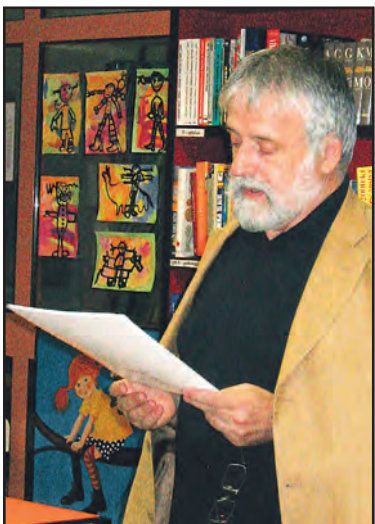
Letošnje leto sodi med uspešnejše tudi po dinamiki prirasta gradiva - kot da je nova hiša v nas sprostila nove energije. Kar 6609 enot gradiva smo postavili na police do konca avgusta, od tega v Velenju 5579. V skupni številki se skriva 5769 knjig, 88 podatkovnih cd-jev, 116 glasbenih cd-jev itd., kar 1104 enote niso v slovenskem jeziku - glede na strokovno priporočena razmerja ugoden ustroj prirasta.

Čeprav se med obiskovalci knjižnice najdejo tudi takšni, ki bi knjižnico 'obsojili' samo na knjige, je izposoja neknjižnega gradiva že leta nepogrešljivi sestavni del knjižnične ponudbe. Glede na tehnološki razvoj in čedalje bogatejšo ponudbo je mogoče predvidevati, da se bo delež digitalnega gradiva še povečeval; pri nas predstavlja trenutno 15% vse izposoje, čeprav ga je v zbirki samo 4,5%. Izkušnje knjižnic po svetu in pri nas kažejo namreč, da izposoja neknjižnega gradiva pozitivno vpliva na obisk in na izposojajo knjig. Navsezadnje je za tistega, ki bi rad do znanja ali do podatkov, konec koncev vseeno, ali je zelena vsebina na papirju, na cd-ju ali pa na strežniku z online dostopom, pomembnejše je vprašanje, ali je do gradiva mogoče priti ali ne. Prav tako ponuja digitalna tehnologija možnosti, ki jih klasični mediji ne vključujejo - zvočne zapise, filmske izvlečke ipd.

To pa še vedno ni vse. Nasprotno, še cela vrsta novosti je. Preurejanje postavitve gradiva, na primer, ki smo se ga lotili na štirih mestih, je skoraj končano, terjalo je precej dela in je zato tudi trajalo, kot je to pač običaj pri takih rečeh. In glavni 'hakle' pri tem: če smo delo dobro opravili, ga bralci niti opazili ne bodo, če je bilo gradivo prej postavljeno manj pregledno in je to oteževalo iskanje, se zdaj - upamo - dovolj dobro znajdejo sami. Pa projektni nakup leposlovja v tujih jezikih, ki je zdaj že na policah. Tudi o digitalizaciji videogradiva in filmskih zapisov, ki je že dobro napredovala, bomo gotovo še poročali ...

Sploh pa pridite sami in se prepričajte. Naslednjih dvajset let bomo v Velenju na Šaleški 21, prvo nadstropje. Če ste predalec, da bi hodili k nam, in sedite pred računalnikom, zaženete internet explorer (to je ikonica s poudarjeno črko 'e') in v podolgovato okence, kjer utripa pokončna črtica, vpišete <http://www.vel.sik.si> ter potrdite z enter; ta knjižnica nikoli ne spi.

■ L. P.

Lado Planko

Knjižnica in prireditve

Prireditve v splošnih knjižnicah so stare najbrž prav toliko kot knjižnice same. Prenekatera slovenska knjižnica je v preteklosti nastala in nastopala najprej kot čitalnica, kar je zlasti v drugi polovici 19. stoletja vključevalo še vrsto drugih reči, med drugim glasbene ali politične oz. narodnobudilne dogodke. Nekateri zavodi se še danes imenujejo 'knjižnica in čitalnica'.

Dandanašnji so prireditve predvsem tisti del knjižničnega programa, s katerim knjižnice skrbijo za svojo prisotnost v zavesti javnosti: opozarjajo na svoj obstoj, na knjižne in drugačne novosti, na zanimivosti v svojih zbirkah, s prireditvami se promovirajo (po domače: reklamirajo), vabijo nove bralce itd. Med knjižnične prireditve štejemo tudi predavanja in druge neformalne izobraževalne oblike. Zadnje čase knjižnice vse bolj pokrivajo tudi tisti del razpršenega izobraževanja, ki so ga včasih opravljale ljudske univerze. Vendar izobraževanje brez formalne prisile in brez sprečevala ni nujno neresno, nasprotno, pred organizatorje in izvajalce postavlja vse drugačne zahteve kot formalna, šolska raz-

150, privabile pa so letno okrog 6000 obiskovalcev. Primerjava z drugimi knjižnicami pokaže, da velenjska knjižnica uspešno konkurira pri prireditvah za najmlajše, kjer je konkurenca hujša, medtem ko je glede prireditvev za mladostnike in odrasle sploh med bolj vitalnimi slovenskimi zavodi. Prireditve so namenjene dvema večjima skupinama, otrokom in odraslim. Znotraj obeh ciljnih skupin se programi spet delijo in prilagajajo, kar si bomo pogledali malo bolj podrobno. Večina podatkov se nanaša na dogodke v Velenju, šoštanjski večeri so skladno z velikostjo kraja nekaj skrajšani program.

Prireditve za otroke

Najbolj znana oblika knjižničnih prireditvev so najbrž pravljíčne ure, ki so v Velenju na sporedu ob sredah, v Šoštanju pa ob četrkih (zanimivo je, da se ta oblika v Šmartnem kljub večkratnim poskusom ni prijela). V zadnjih letih ta izvirno knjižnični dogodek posnemajo vsepovsod, od zveze prijateljev mladine do vaških skupnosti in veleblagovnic. Ure so namenjene najmlajšim, ki so včasih še tako neobgleni, da star-

misllila kolegica Andreja Kac, poimenovali smo jo Cool knjiga. Gre za pogovor o prebrani knjigi, ki jo skupina izbira vsakokrat sproti in ki služi kot povod za pogovor o različnih življenjskih situacijah. Od ciljev te prireditve je ob vzpodbujanju branja treba omeniti vsaj še razvijanje retoričnih znanj. Skupina se srečuje enkrat mesečno, običajno ob petkih. Približno tej starosti je namenjeno še glasovanje o prebranih knjigah, ki teče pod naslovom 'Moja najljubša knjiga', sem pa sodi pravzaprav tudi letošnja novost, ki ji je posvečen ločen zapis, to je projekt Rastem s knjigo. Med oblike 'vesele šole v knjižnici' spadata še dve, od katerih se samo ena izteče v pravo prireditvev, to sta uganka meseca in različni kvizi.

Prireditve za odrasle

V primerjavi s prireditvami za otroke so prireditve za odrasle bolj raznolike oz. doživijo manj (največkrat nič) ponavljanj. Zbrati jih je mogoče v več ciklisov.

'Prvih tisoč let Velenja' bi lahko poimenovali prvi cikel, naravnano na domače, lokalne teme. Ne le knjižne predstavitve ali raz-

običajno popestrijo fotografski posnetki, včasih tudi predmeti iz vsakdanjega življenja, tu in tam celo tipična hrana oz. sladkarije.

Srečanja s pisatelji in drugimi ustvarjalci, razmišljanje o umetnosti/umetnostih, branja in predstavitve knjižnih novosti, ta del prireditvev vodimo pod skupnim naslovom 'Pesniška klop'. V oktobru smo tri petke zaporedoma gostili 'malo filmsko šolo', tri imenitna predavanja o filmu, ki so jih pripravili imenitni gostje: Dušan Rutar, Mitja Reichenberg in Goran Peršin. Žal so si redki obiskovalci vzeli čas za ta mini-cikel - kot da je v Velenju s kinom izginil tudi interes za razmišljanje o filmu.

Pravzaprav lahko štejemo k promociji branja tudi knjižni sejem, ki ga pripravimo vsako zadnjo soboto v mesecu, namenjen pa je vsem, ki bi radi kaj poceni prodali ali kupili. Na njem po simbolični ceni prodajamo tudi tisti del izločenega gradiva, ki je še uporaben.

'Iz roda v rod duh išče pot' smo poimenovali vrsto predavanj in pogovorov na temo refleksije aktualnega duhovnega, zgodovinskega in političnega trenutka. Ciklus je odprl domačin, dr. Aleš Črnič, s predavanjem o predsedniku novega tipa, v načrtu imamo pa še nekaj znanih gostov. S pogovori bi radi malo razgibali in prevetrili lokalne miselne meridiane.

Za pravo uspešnico so se letos izkazala predavanja o zdravju in kvaliteti življenja, ki jih sicer pripravljamo že nekaj let. Ciklus je zasnovan večplastno, v njem sodelujejo tako društvo za boj proti raku oz. predstavniki šolske, alopatske medicine kot predstavniki alternativnih pristopov in zdravilci. Cilj predavanj je ozaveščanje glede povezanosti zdravja in kvalitete življenja s hrano, ki jo uživamo, z vodo, ki jo pijemo, s pogostostjo gibanja itd. Posebej zanimivo so informacije in praktični napotki glede stvari, s katerimi se srečujemo praktično vsak dan: kvaliteta živil, obnašanje in odločitve pri nakupih ipd.; temu bi pravzaprav mirne duše rekli državljanska vzgoja. Največji del zasluga za uspešnost predavanj gre brez dvoma prizadevnim predavateljem, od katerih moram omeniti vsaj Sanjo Lončar.

Vse teče

Za konec naj spomnim na to, da je knjižnica živ organizem, kar pomeni, da so tudi prireditve stalno v gibanju in preverjanju, le da so roki, v katerih razmišljamo v knjižnici, malo daljši - kar je letos super in sploh, bo čez dve leti morda že živi dolgčas in obratno. Edina metoda za preverjanje je, verjeli ali ne, da katero od prireditvev obiščete in se prepričate na lastne oči.

■ L. P.

Študijska čitalnica je tudi pripraven prireditveni ambient.

ličica. Izobraževanja te vrste temeljijo na interesu slušateljev, ki se odločajo z nogami - ko niso zadovoljni in ne dobijo tistega, kar so želeli, jih preprosto ni več. In vendar je treba pri zasnovi prireditvev upoštevati tudi nasprotni pol, tisto, čemur z nerodno besedo rečemo javni interes. To pomeni, da je treba pripravljati tudi prireditve, ki ne bodo bogve kako obiskane, in sicer zato, ker so določene teme pomembne za skupnost ne glede na število obiskovalcev; kot primer za to naj služijo pogovori o drogah.

Ugodne primerjave

Če pogledamo, kako je s prireditvami v velenjski knjižnici, vidimo, da v njej teče vrsta različnih prireditvev, na leto smo jih v preteklih letih pripravili okrog

šem ne uspe niti, da bi jih za dobre pol urice zapustili brez stresa in joka. Seveda socializacija, nabiranje prvih izkušenj pri odnosih z vrstniki in širnim svetom ni edini cilj, ki so mu te ure posvečene. Enako pomembne so prve izkušnje s čarobnim svetom pravljic in pripovedk, osnovna znanja pri rokovanju s knjigo, pa še kaj. Poleg sredinih terminov 'za izven' pripravljajo knjižničarke pravljíčne ure tudi za skupinske obiske vrtcev. Za skupine z zgornjega starostnega roba te ciljne populacije pravljíce pogosto zapakiramo v vodeni ogled knjižnice, s čimer otrokom pomagamo pri spoznavanju knjižnice in pri navajanju na samostojnost.

Enakovredne oblike za malo starejše obiskovalce (med 12. in 16. letom) se je pred nekaj leti do-

stave gradiva, tudi razstave fotografij, glasbeni dogodki, filmski ali video večeri, pogovori z znanimi ali manj znanimi Velenjčani..., vse pravzaprav, kar zadeva dogajanje na lokalni ravni, bi sodilo pod to streho. Letos je s tega področja posebej izpostavljen projekt digitalizacije filmskega in video gradiva; kaže, da smo ravno še o pravem času prišli do vrste dokumentov iz polpreteklega obdobja, ki jih bo mogoče tako javno predstaviti kot tudi ohraniti za naslednje generacije. Zanimivost in dokumentarna vrednost tega gradiva bosta v prihodnosti seveda samo rasli.

Antipod domoznanskim temam so potopisni večeri, ki se lotevajo potovanj in daljnih dežel pogosto pod geslom 'tudi z drobižem se daleč pride'. Atmosfero

Velenje

izposoja, čitalnice, dvorana in strokovna služba: Šaleška 21
delovni čas časopisne čitalnice: ob delavnikih 8 - 19, ob sobotah 8 - 13

delovni čas izposoje in drugih čitalnic: ob delavnikih 10 - 19, ob sobotah 8 - 13
telefon: 03 898 25 50
fax: 03 898 25 69

upravni sedež: Titov trg 4
telefon 03 898 25 70
e-pošta: postabralcev@vel.sik.si
spletni naslov: www.vel.sik.si

Šoštanj

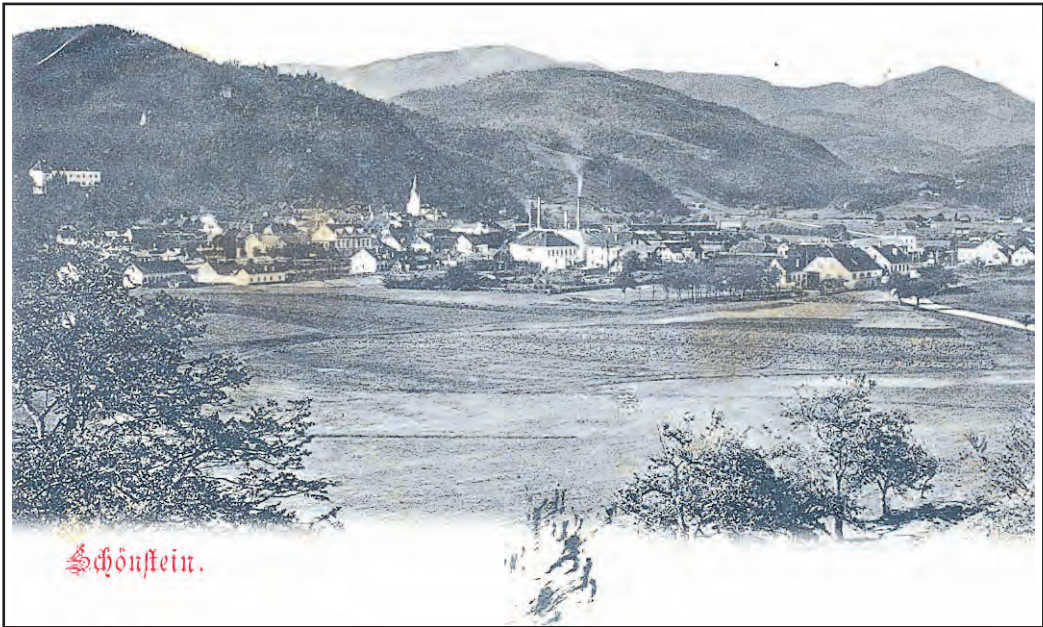
Trg Jožeta Lampreta 3 (Dom kulture)
delovni čas: ob ponedeljkih, torkih in sredo 12 - 18, ob četrkih in petkih 12 - 16
telefon: 03 898 43 40

Šmartno ob Paki

Šmartno 72 (Dom kulture)
delovni čas: ob torkih 12 - 18, ob četrkih 12 - 16
telefon: 03 898 49 58

Mestna knjižnica Šoštanj

Šoštanjaska knjižnica nekoč ...

V Šoštanju, ki je bil dolgo časa središče Šaleške doline, se je knjižnica, takrat so ji rekli bukvarnica, pojavila leta 1854, o njej pa bremo v časopisu Šolski prijatelj. Njen nastanek je povezan z imenom Petra Mussija, ki je v Šoštanju poučeval od leta 1822 do 1873. Bukvarnico lahko imamo za prvo javno knjižnico, saj je bila literatura v njej dostopna vsakomur.

Nekaj let zatem se je v Šoštanju porodila tudi ideja o ustanovitvi slovenske čitalnice. Najprej je bilo treba rešiti vprašanje prostorov in financ. Sprejeli so ponudbo takratnega gostilničarja in župana Družmirja Mihe Tajnika, ki je prostor za čitalnico ponudil v svoji gostilni. Novico o pridobitvi je objavil časopis Slovenski gospodar. Ustanovitelji so na odprtje povabili pomembne Slovence iz drugih krajev, tisti, ki se same otvoritve niso mogli udeležiti, so poslali pismo, pa tudi knjige v dar.

Goste je dočakal napis "Dobro došli", člani odbora so poročali o ustanavljanju, novovpisani člani pa so svojo pripadnost potrdili s takojšnjim plačilom članarine.

Franc Hribernik navaja v Zgodovini Šoštanja, da je ta knjižnica oziroma čitalnica delovala vse do leta 1924; v šoštanjski knjižnici je vse do svojega 80. leta služboval Rudolf Lah. Vmes je na tem koncu nastala še vrsta knjižnic, poleg tega pa je bilo v drugi polovici devetnajstega stoletja na tem območju več sto - največ okrog 700!- naročnikov slovenskih večernic, kar pomeni, da so ljudje veliko brali tudi mimo knjižnic. Prva svetovna vojna je delovanje knjižnic sicer prekinila, vendar jih je večina ponovno začela delovati

po letu 1919. Zdaj so se dotlej znanim oblikam začele pridruževati še knjižnice v društvi organiziranega delavstva, tako je bilo delavsko-prosvetno društvo Svoboda - in v njegovem sklopu knjižnica - v Šoštanju ustanovljeno leta 1922. Naslednja prekinitev - druga svetovna vojna - se je zgodila že čez dvajset let. Med vojno je hotel okupator uničiti čim več slovenskih knjig, kar je na knjižnicah kljub nasprotnim prizadevanjem pustilo sledove. Tudi prva leta po vojni so bila trda in polna pomanjkanja. Iz revije Obzorik iz leta 1950 zvedo, da je imel takratni okraj Šoštanj 40.000 prebivalcev in 40 knjižnic s skupno 12.000 knjigami. Posebej so pohvalili knjižnico KUD Biba Roeck v

Kosijeva vila

Družmirju, kjer da si je 471 bralcev izposodilo 878 knjig, prizadevni knjižničar, žal ne zvedo njegovega imena, pa je organiziral tudi bralne večere. (Za primerjavo: danes hrani šoštanjaska mestna knjižnica dobrih 19.000 knjig, kaset, zgoščenk..., na leto pa izposodi 32.000 knjig.)

V pregledu slovenskih knjižnic, ki sta ga leta 1951 pripravila Josip Rijavec in Marija Zidar, je na območju današnje občine Šoštanj najti naslednje knjižnice:

- v Belih vodah ljudsko knjižnico s 151 zvezki, vodja Jožica Dimec, učit. pripravnica;
- v Lokovici mladinsko s 350 zvezki, vodja Mišo Skarušek (Skornšek?);
- v Šoštanju pet javnih knjižnic s skupno 2919 knjigami, od tega štiri sindikalne, med njimi okrajna sindikalna s 'pravo' knjižničarko Pepco Ogradi,

druge tri so vodile Ljudmila Sever, nameščenska, Gradisovo, Milena Dobovšek, profesorica, knjižnico na nižji gimnaziji, Darinka Jevšenak pa sindikalno knjižnico v tovarni usnja, medtem ko za knjižnico okrajne zveze kmetijskih zadrug ni podatka o vodstvu;

- v Topolšici sta bolniška in sindikalna knjižnica v tedanji bolnici za tuberkulozo premgli 1020 zvezkov, ljudska pod vodstvom učiteljice Marije Kolar 147 zvezkov, šolarska p.v. Juste Uranič pa 106 zvezkov;
- v Zavodnjah je za obe knjižnici, ljudsko in šolarsko, ki sta skupaj premogli 223 zvezkov, skrbela učiteljica Angela Ročnik.

Razdrobljenost in slaba založenost knjižnic sta sodili med osnovne razloge za slab obisk, zato so po letu 1954 začeli knjižnice združevati.

■ L. P.

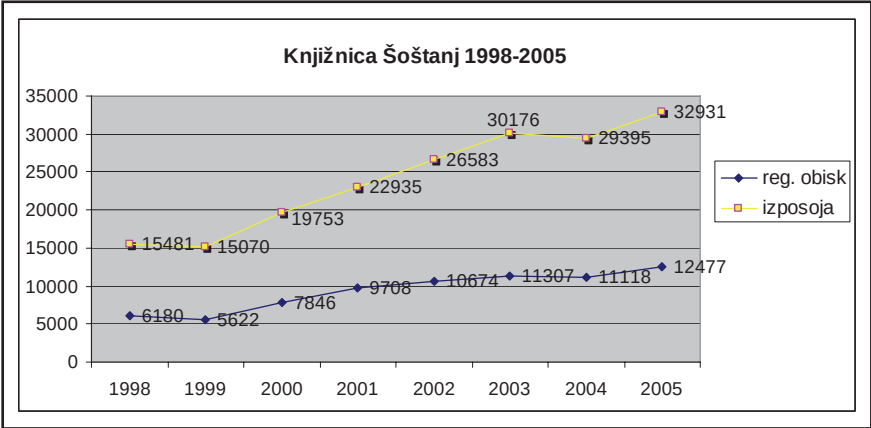
... in danes

Potem ko se je v sezoni 1966/67 šoštanjaska knjižnica združila z velenjsko, se je leta 1975 iz prostorov današnje občine preselila v sveže zgrajeni dom kulture, kjer je

dobila slabih 70 m² prostora. Šoštanjaska knjižničarka v tistih letih je bila Anica Macur. Leta 1988 se je knjižnica od ondod preselila v prostore bivše pošte v Kosijevi vili na Kajuhovi 6, s čimer je pridobila dodatnih 45 m². Zaradi denacionalizacije tega objekta se je občina Šoštanj konec devetdesetih odločila, da za knjižnico uredi prostore v obnovljenem domu kulture, kjer se je z 215 m² njihova površina skoraj podvojila. Knjižnica se je tja preselila ob občinskem prazniku konec septembra 2000. Večino časa, ko je bila knjižnica na Kajuhovi, pa tudi prvih pet let v prenovljenem domu kulture je za bralce skrbela Marija Boruta - in to prav do svoje upokojitve konec leta 2005.

Po letu 2000 je knjižnica zadela v boljših pogojih, med katere sodi poleg večjih prostorov tudi daljši delovni čas in s tem podaljšana dostopnost za bralce. Obisk je hitro rasel: v sedmih letih se je letno število obiskov s 5.622 na 12.477 več kot podvojilo (gre samo za obisk v zvezi z izposojjo, drugi obiskovalci tu niso všteti). Podobno je rasla izposoja, saj so si leta 1999 bralci tu izposodili 15.070, lani pa 32.931 knjig - šoštanjski bralci so naknadno več kot potrdili upravičenost naložbe v nove prostore.

■ L. P.

E-knjižnica v Šoštanju

Odpiranje sodobnim tehnološkim pridobitvam, digitalizaciji, informatizaciji, omreževanju itd. je dolgotrajen in obsežen proces, ki ga še ne bo tako hitro konec. Čutimo ga na vseh koncih in krajih in se z njim srečujemo vsak dan.

V na prvi pogled silno različnih strojih - računalnikih, fotografskih aparatih, telefonih, glasbenih aparatih in instrumentih, medicinskih aparatih itd., se namreč uporablja ista vrsta tehnologije. Vendar iz različnih razlogov vsi ti aparati niso enako dostopni. Po

fotografskem aparatu, na primer, lahko seže vsakdo, če le ima denar, medtem ko so druge tehnologije, na primer medicinski aparati ali programi za prepoznavanje/identifikacijo oseb, precej težje dostopne, da o ceni ne govorimo.

Posebno vlogo pri tem igra javno dostopna računalniška oprema, namenjena brez omejitve vsem in vsakomur. Njena os-

ložbe traja po internetu samo nekaj sekund, - dostopa do državnih oz. upravnih organov (na primer do zemljiskoknjižnih podatkov, do davčne uprave itd.), - dostopa do znanstvenih in drugih del v digitalni obliki ipd. Ker usposobljenost za uporabo računalnikov in možnost dostopa do njih vplivata na izobraževalne, socializacijske, gospodarske ... procese, to opremljanje in usposabljanje podpira tudi država. Tako je ministrstvo za kulturo letos finančno podprlo opremljanje šoštanjске knjižnice z računalniki in drugo računalniško opremo; projekt se imenuje 'elektronska knjižnica' ali skrajšano 'e-knjižnica'.

Pri odločitvi za Šoštanj je med drugim igralo pomembno vlogo dejstvo, da v Šoštanju razen računalnika v knjižnici doslej ni bilo javno dostopne računalniške opreme, med pogoji za dodelitev državnega denarja pa je tudi zagotovitev dostopa do nove opreme vsak delavnik. Ponudba šoštanjске knjižnice postaja tako občutno bogatejša, priložnost pa so v knjižnici izkoristili še za nekaj manjših dopolnitev druge

opreme. Bralci, ki se bodo bolje počutili, bodo gotovo tudi pogostejše prihajali.

■ L. P.

Ana Liza v knjižnici Šoštanj

Med poletnimi počitnicami je v knjižnici Šoštanj razstavljala skupina Pajacki iz Vrtca Šoštanj. Otroci starosti od treh do štirih let in vzgojiteljica Diana Hasanbegović so se prijavi na Unicefov projekt 'Posvoji punčko in reši otroka'. Namen projekta je bil spodbujanje solidarnosti in učenje odgovornosti do drugega.

Izdelali so tri punčke iz cunj. Dve so prodali na Unicefovi dražbi in s tem zagotovili cepljenje dvema otrokoma pred nalezljivimi otroškimi boleznimi (davici, ošpicam, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, tuberkulozi in tetanusu). Tretjo punčko, ki so jo poimenovali Ana Liza, so otroci obdržali in je postala član njihove skupine. Nosili so jo domov in skrbeli zanjo. Ana Lizi pri otro-

cih ni bilo dolgčas. Med drugim je bila gostja na poroki, bila je na pustovanju, na morju, obiskala je kino, lajšala dolge ure malemu bolniku v bolnišnici, po ogledu risanke pa je vsak večer zaspala v toplem otroškem objemu. Vse njene dogodivščine so opisane in narisane v Ana Lizinem potovalnem dnevniku, ki so ga skrbno pisali otroci in njihovi starši.

Punčka iz cunj je igrača, ki jo poznajo v vseh kulturah sveta. Mnogim otrokom je že v prete-

klosti predstavljala prijatelja, danes pa simbolizira otroka iz države v razvoju, ki potrebuje našo pomoč. V svetu letno še vedno umre več kot 2,5 milijona otrok, ker ne dobijo cepiva. Če bi tudi vi želeli omogočiti cepljenje otroka proti šestim otroškim nalezljivim boleznim, pogledjte na Unicefovo spletno stran (www.unicef.si), kjer dobite tudi natančna navodila, kako izdelati punčko.

■ M. B.

Ekspresno branje

Jodi Picoult: Rojena iz tvojega življenja

Knjiga, ki poraja številna vprašanja o ljubezni, etiki in morali. Nehote v nas zaneti dvom, kje so meje starševske ljubezni in njihovega odločanja. Kate in Anne sta sestre. Kate ima levkemijo. In to je tudi edini vzrok za Annino rojstvo. Rojena je bila namreč zgolj zato, da bo z darovanjem svojih organov pomagala preživeti sestri. Celo otroštvo preživi v bolnišnicah. Nekega dne pa ima vsega dovolj in se upre. Končno želi zaživet svoje življenje. Zato se odloči tožiti lastne starše.

Di Morrissey: Barra Creek

Za vse, ki so svobodnega in divjega duha. Zanimiva zgodba, predvsem pa odlični opisi razgibane in nedotaknjene avstralske pokrajine. Razvijeno in bogato Sally Mitchell splet okoliščin pripelje na govejo farmo Monroejeve družine, kjer se zaposli kot vzgojiteljica treh otrok. Kot strela z jasnega se znajde v popolnoma drugem svetu, kjer je mogoče preživeti le v sožitju z naravo.

Fulvio Tomizza: Obiskovalka

Tržaški trgovec Emilio je hudo bolan. Zahrbtna bolezen mu že dalj časa povzroča hude bolečine in mu ne pusti spati. Nekega dne pospremi ženo in hčer na železniško postajo, od koder mu na poti domov sledi 40-letna Ljubljanka. Ko prideta do njegovega stanovanja, se mu predstavi kot njegova hči. Presenečeni Emilio se tako skoraj na smrtni postelji preda obujanju spominov na burno mladost.

Anthony Capella: Okus po ljubezni

Dogaja se v Rimu. Mlada Američanka pride za leto dni v večno mesto študirat umetnost. Tu se seveda nesmrtno zaljubi v postavnega in čudovitega šarmerja, za katerega pa se kmalu izkaže, da ni to, za kar se izdaja. Na prvi pogled običajna ljubezenska zgodba preseneti s slikovitimi opisi italijanskih specialitet tako mojstrsko, da se nam ob branju skoraj dobesedno cedijo sline. Samo za sladokusce!

Marjan Raztresen: Hribi nad mesti

Za konec še nekaj za popotnike. Žepni vodnik Hribi nad mesti je nepogrešljiv za vse tiste, ki si želijo sprostiti telo in duha. Petindvajset ne preveč napornih izletov, ki si jih je mogoče privoščiti popoldne ali ob koncu tedna, spremlja prav toliko zemljevidov in zanimivih opisov poti. Drobna knjižica za velike užitke.

■ M. P. S.

Časopisna čitalnica

Preddverje velenjske knjižnice gosti časopisno čitalnico, lep, svetel in prostoren prostor z udobnimi fotelji, dvema računalnikoma in časopisnimi stojali, kjer bralec oziroma uporabnik najprej pride v stik s knjižnico. Časopisna čitalnica je odprta vsak delavnik med 8. in 19. uro (ob sobotah med 8. in 13. uro), torej tudi dve uri pred odprtjem izposoje. Dostopna je vsakomur, tako članom kot nečlanom knjižnice, namenjena pa je prebiranju revij in časopisov, hitremu brskanju po internetu, ogledu razstave, ne preglasnemu pogovoru, občasno pa tudi prireditvam. Tu se na stojalih, letakih, plakatih, ekranu ... zbirajo različne informacije o dogodkih v knjižnici in zunaj nje.

V čitalnici dijaki počakajo na prvo šolsko uro, pišejo domačo nalogo, zainteresirani rešijo literarno uganko ali preberejo kakšno knjigo. Izbirati je mogoče med dnevniki, tedniki in poljudnimi mesečniki (strokovne revije so del strokovne zbirke). Časopise razen zadnje številke si je mogoče izposoditi tudi na dom, a je za to, tako kot za pregled zadnje številke, potrebna knjižnična izkaznica. Časopisi so - tako kot vse drugo gradivo - namenjeni vsem bralcem. To pomeni, da je do knjižnice in predvsem od njenih bralcev skrajno neprijazno in nepošteno, da časopise 'samou-

pravno' odnašamo domov, kot to nekateri počnejo. Zaradi tega početja so namreč prikrašani bralci, ki bi tudi radi kaj prebrali, pa do tega branja ne morejo. Knjižničarji si želimo, da bi

nekaj izžrebancev nagradili, postavili smo dve Pikini razstavi (eno s sodelovanjem vrtca) ter povabili avtorico knjige 'Pika v knjižnici' Tilko Jamnik, ki je skozi igro predstavila svojo knjigo. Kot zaključek celotedenskega druženja s Piko Nogavičko smo izvedli Pikin daj-dam, kjer so si lahko otroci izmenjali igrače, knjige, stripe, računalniške igre ipd.

Tudi knjižnici Šoštanj in Šmartno ob Paki sta pripravili Pikine uganke in izžrebali nekaj nagrajencev, knjižnica Šoštanj pa je v sodelovanju z vrtcem Šoštanj in vrtcem Vinska gora pripravila še razstavo Pika in uganke.

Pikin pozdrav in nasvidenje naslednje leto!

■ B. Z. J.

Tilka Jamnik v knjižnici

novo v knjižnici in okoli nje - novo v knjižnici in okoli nje - novo v knjižnici in okoli nje

O dobrem sodelovanju

Sodelovanja med slovenskimi založbami in knjižnicami so praktično vsakdanja zadeva. O dobrem odnosu med velenjsko založbo Pozoj in Knjižnico Velenje pričajo mnoge knjige v slovenskem jeziku, ki so bralcem na voljo na knjižničnih policah. Manj vsakdanja postane zadeva, ko se pri slovenski založbi s svojimi željami oglasi tuja, v našem primeru nemška knjižnica.

Lani marca so v založbi Pozoj prejeli dopis od Nemške knjižnice iz Leipziga. Ta knjižnica zbira in hrani celotni arhiv nemškogovorečega pismenstva, tudi v nemščini objavljena dela v tujini, prevode nemških del v tuje jezike ipd., ter jih pripravlja za uporabo v znanstvene in raziskovalne namene. Razlog za nepričakovani interes je ena od knjig založbe Pozoj. Založba je leta 2002 med drugim izdala reprezentativno knjižno delo avtorja Draga Medveda 'Stoletne gostilne na Slovenskem'. Knjiga je izšla v slovenskem, v angleškem in nemškem jeziku; pri povpraševanju je šlo za izvod 'nemške' izdaje, ki je medtem že v Nemčiji.

Če koga zanima naslov knjižnice: Deutsche Bücherei, Deutscher Platz 1, D-04103 Leipzig, spletna stran www.ddb.de.

■ S. K.

Željni tujega branja, pozor!

Bralcem, večšim tujih jezikov, sporočamo, da smo velenjsko zbirko pred kratkim obogatili z večjim številom leposlovnih knjig v tujih jezikih. Pridite in pogledajte, morda je med njimi tudi kaj za vas. Med bolj zanimivimi naj omenimo nemško uspešnico Merjenje sveta, v originalu Die Vermessung der Welt, avtorja Daniela Kehlmann. Gre za romansirani življenjepis dveh znanstvenikov, polihistorja Humboldta in matematika Gaussa. Slednji je učitelj v osnovni šoli razorožil z ekspresno rešitvijo problema, kako na hitro sešteti števila od ena do sto. Za genialnega matematika otročje preprosto: sto plus ena, devetindevetdeset plus dva, osemindevetdeset plus tri..., vsak od delnih seštevkov doseže vrednost 101, krat 50 parov, kar znese 5050. Na žalost Gaussu to ni prihranilo tepeža, ki je bil takrat v šoli vsakdanja praksa, njegovemu prihodnjemu šolanju je pa vendarle dalo odločilni pospešek.

■ L. P.

Kako so pomagali

Letos aprila je v velenjsko založbo Pozoj poklicala obupana mamica iz Zagorja, ki se je na vse mogoče načine trudila dobiti izvod knjige

■ S. K.

Razširjen on-line dostop do podatkovnih zbirk

Člani knjižnice imajo možnost brezplačnega dostopa do sicer plačljivih podatkovnih zbirk, na katere je naročena knjižnica (na primer Oxfordski slovar in leksikon), tudi z domačih računalnikov. Novost je plod sodelovanja med velenjsko in celjsko knjižnico.

■ L. P.

Rastem s knjigo

Projekt Rastem s knjigo je skupna akcija ministrstva za kulturo, ministrstva za šolstvo in šport ter zveze splošnih knjižnic. Učenci 7. razreda devetletke v okviru pouka obiščejo osrednjo splošno knjižnico, kjer jim knjižničarji predstavimo delovanje knjižnice ter podarimo leposlovno delo. Projekt se je začel 8. septembra, na mednarodni dan pismenosti.

V Knjižnici Velenje smo pod skupnim naslovom "Kaj mi ponuja knjižnica" v dveh bibliopedaških urah sedmošolcem pripra-

vili predstavitev knjižnice, knjižnično-informacijsko opismenjevanje in predstavitev obiska knjižnice od doma. Vsako jutro v mesecu septembru in oktobru nas je zjutraj obiskal po en razred sedmošolcev iz Velenja in Šmartnega ob Paki, šoštanjske sedmošolce pa smo povabili v njihovo domačo knjižnico, ki smo jo pred kratkim obogatili z računalniki.

Vsak razred smo razdelili v dve skupini, ki sta se potem zamenjali. Prva skupina je s sprehodom po knjižnici spoznavala

Naučili smo se iskati gradivo, ki na policah čaka, da ga odkrijemo in vzamemo v roke.

knjižnični prostor, gradivo in drugo knjižnično ponudbo, druga pa si je v računalniški čitalnici nabirala znanje, ki je potrebno za iskanje gradiva po elektronskem katalogu. Vsak izmed sedmošolcev je poiskal dve knjigi, najprej v katalogu in kasneje še na polici. Na obisk knjižnice od doma pa smo sedmošolce povabili s pomočjo kviza, ki ga rešujejo z domačih računalnikov in v katerega smo vključili iskanje informacij v

podatkovnih bazah. Ob koncu obiska smo vsakemu sedmošolcu v bralno spodbudo podarili izvod knjige Neli Kodrič Filipič 'Na drugi strani'.

Kako zabavno je za knjižničarje gostiti več kot 400 sedmošolcev in kako zabavno je učencem iskati zelene knjige, si lahko pogledate v foto utripu na naši spletni strani: <http://www.vel.sik.si/prireditve/letokulture.htm>.

■ L. Č.

Knjižnični kurir

Priloga Našega časa, Velenje, oktober 2006

Odgovorni urednik: Vlado Vrbič

Urednik: Lado Planko

Pripravili: Lado Planko, Vlado Vrbič, Meta Pivk Srdić, Lidija Črnko, Marjeta Blatnik, Brina Zabukovnik Jerič, Senka Karlovčec, Silvo Grmovšek, Peter Groznik - Peč;

Fotografije: arhiv Knjižnice Velenje;

Oblikovanje in prelom: Janja Košuta Špegel

Šaleški biografski leksikon

Nekoč je izraz biografski leksikon pomenil knjigo ali knjižico, v kateri so bili zapisani najpomembnejši moške (ženske takrat seveda še niso veljale za pomembne) nekega okolja v nekem časovnem obdobju. Izdelava biografskega leksikona nikakor ni enostavna. Poleg znanja, ustrezne metodologije in vztrajnosti je za izdajo kakovostnega biografskega leksikona potrebnih tudi kar nekaj sredstev.

Šaleška dolina še ne premore svojega biografskega leksikona, čeprav so že bili poskusi za njegovo udejanjenje. Vsekakor je eden glavnih razlogov za to, da je središče Šaleške doline razmeroma mlado mesto, z razmeroma mladimi institucijami, ki se tudi kadrovsko niso bile sposobne resno lotiti zahtevne naloge.

Razvoj računalništva je vendarle prinesel tudi na tem področju veliko napredka, saj biografski leksikon lahko nastaja postopoma, v knjižni obliki pa se potem pojavi takšen izbor ljudi, ki naj bi bil najbolj objektiv in obdelan na primeren metodološki način. Z obliko-

vanjem kadrovsko vsaj malo okrepljenega domoznanskega oddelka v velenjski knjižnici smo zdaj dobili tudi izvajalca projekta, ki mu bomo rekli Šaleški biografski leksikon. V obdobju dveh let bo nastal fond biografskih zapisov znanih Šalečanov, ki bo obstajal in se nenehno dopolnjeval na spletnih straneh naše knjižnice, v letu 2009 pa bomo izdali biografski leksikon – bodisi kot celoto (Šaleški biografski leksikon) bodisi v posamičnih knjigah za zainteresirane občine.

In kakšen bo pristop k izdelavi Šaleškega biografskega leksikona?

S prvim korakom bomo zajeli večje število znanih Šalečanov, ki živijo v Šaleški dolini, ali pa so v njem nekoč živeli – te podatke bomo na spletnih straneh objavili najprej. Vsaki osebi bomo dodali stavek, ki bo povzel temeljne podatke o njej.

Z drugim korakom bomo na podlagi sprejete metodologije naredili izbor oseb, ki naj bi bile zaradi tega ali onega razloga najpomembnejše osebe tega okolja in vsakemu posamezniku dodali

geslo z najpomembnejšimi podatki. Tudi te podatke bomo sproti objavljali na spletu in jih skozi prihodnji dve leti dopolnjevali z novimi gesli. To bo v resnici biografski leksikon, ki bi kasneje izšel v knjižni obliki.

Vendar bomo tudi ta izbor na spletnih straneh nadgradili, saj bomo ustvarili povezave med posameznim geslom in podatki v drugih bazah. Primer: Rajko Djordjevič bo imel svoje geslo v dolžini treh stavkov in povezavo na podatkovno bazo Zaleščanski portreti in podatkovno bazo Digitalizirani glasbeni posnetki, kjer se bo lahko bralec natančneje podučil o gospodu Djordjeviču. Te nadgradne baze podatkov bomo delno oblikovali delavci knjižnice (Zaleščanski portreti, Digitalizirani filmski in glasbeni materiali ...), delno pa jih bomo povzemali oziroma koordinirali ...

Skratka dela in izzivov je veliko, veseli pa bomo seveda vsake pobude, ki bo prišla iz okolja, in vsakega namiga, kateri Velenjčan si še »zasluži« biti v leksikonu.

■ V.V.

Moja knjižnica

Člani Knjižnice Velenje, ki že poznajo knjižnični informacijski sistem COBISS, so lahko julija opazili, da se je na COBISS-ovih straneh pojavil nov spletni servis 'Moja knjižnica'. Moja knjižnica je spletni kotichek za vse, ki si želijo samostojno spremljati dogajanja na svojem knjižničnem računu (podaljšanje ali rezervacija gradiva), si naročiti gradivo iz drugih knjižnic (medknjižnična izposoja) ali si po svoje urediti obveščanja o dogodkih v knjižnici - na kratko rečeno, gre za osebni portal.

Na spletnih straneh virtualne knjižnice Slovenije, <http://www.cobiss.si/>, boste servis Moja knjižnica prepoznali po ikoni Moja knjižnica v zgornji vrstici. Servis vam omogoča uporabo različnih modulov:

Izposoja in rezervacije > Pregled izposojenega in rezerviranega gradiva. Možnost podaljšanja roka izposoje in preklica rezervacij.

Medknjižnična izposoja > Možnost posredovanja naročil za medknjižnično izposajo. Pregled vseh odprtih naročil (mož-

nost preklica naročil in podaljšanja roka izposoje) in zaključenih naročil.

Dolgovi in omejitve > Pregled neporavnanih obveznosti do knjižnice, posebnih omejitev, ki veljajo za člana, in splošnih omejitev, ki veljajo v knjižnici.

Sprememba gesla > Možnost spremembe gesla za vstop na strani Moja knjižnica.

Elektronsko obveščanje > Pregled in možnost spremembe nastavitve za elektronsko obveščanje o dogodkih v izposoji. Možnost spremembe kontaktnih podatkov (e-naslov in SMS-naslov).

Za dostop v servis Moja knjižnica potrebujete samo še geslo; če ga še nimate, ga lahko dobite ob naslednjem obisku knjižnice. Podrobna navodila za uporabo servisa 'Moja knjižnica' lahko preberete na spletnih straneh naše knjižnice: <http://www.vel.sik.si/katalog/mojaknjižnica.htm>

■ L. Č.

knjižnice po svetu

Bratislava

Med najstarejše in najbolj obiskane raziskovalne knjižnice na Slovaškem sodi Univerzitetna knjižnica v Bratislavi. Ustanovljena je bila leta 1919, hrani pa gradivo od 17. stoletja dalje. Obvezni izvod prejema knjižnica od leta 1919. Zbirka danes vsebuje 2,4 milijona enot gradiva, izposodijo pa okrog 800.000 enot. Do leta 1954 je opravljala naloge nacionalne knjižnice, od takrat naprej pa je edina znanstvena knjižnica, namenjena širši javnosti. Sčasoma se je iz tradicionalne knjižnice spremenila v moderno institucijo z vrsto informacijskih servisov. Letno se v knjižnico vpiše 18.000 članov, obišče pa jo 300.000 uporabnikov. Knjižnica je nameščena na treh lokacijah, skladišča pa ima tudi zunaj Bratislave. Vse knjižnične zgradbe imajo zgodovinsko vrednost in so pod spomeniškim varstvom. Ena njenih najzanimivejših in dragocenih zbirk je zbirka islamskih rokopisov, sicer pa je knjižnica organizirana v več oddelkov: oddelek s prostim pristopom, oddelek z dostopom do elektronskih dokumentov, video in glasbeni oddelek, oddelek starih, redkih in rokopisnih del, Unesco informativni in dokumentalistični center ter Natovo depozitno knjižnico. V letih 2001 do 2005 je potekala popolna prenova sedežne lokacije, namen projekta je bil vzpostaviti sodoben knjižnično-informacijski center, zato so posodobili tudi računalniško opremo. Knjižnica pogosto prireja ali gosti različne konference, seminarje, srečanja in kulturne dogodke.

Režim v knjižnici žal precej spominja na polpretekle čase: pri vходу v knjiž-

nico obiskovalce pozdravi varnostnik in jim pojasni, da morajo oddati vso garderobo, tudi fotoaparate. Varnostniki spremljajo obiskovalce na vsakem koraku, tudi organiziranim skupinam ni dovoljeno neovirano razgledovanje prostorov. Vzdušje v knjižnici je zelo mirno, tudi obiskovalci, ki delajo v skupinah, med seboj samo šepetajo. Skratka, knjižnica je po tej plati pravo nasprotje velenjski knjižnici, kjer so obiskovalci pogosto zelo glasni, kot da sploh niso v knjižnici.

Krakow

Zgodovina Jagielonske knjižnice v Krakowu je močno prepletena z zgodovino tamkašnje univerze. Ime je dobila v drugi polovici 19. stoletja, zapisi o njej pa segajo že v 14. stoletje. Zaradi ogromne zbirke poljskih publikacij je znana tudi kot nacionalna knjižnica, obvezni izvod pa prejema od leta 1969. Njene zbirke večinoma zajemajo področja psihologije, prava, teologije in medicine. Skupaj z medicinsko univerzitetno knjižnico in knjižnicami drugih univerzitetnih oddelkov tvori knjižnično informacijski sistem Jagielonske univerze.

Njena glavna naloga je obdelava in hranjenje vseh poljskih tiskov, izdanih na Poljskem in v tujini, zbira pa tudi tujo znanstveno literaturo s področij, ki se povezujejo z delom univerze. Uporabnikom ponuja dostop do interneta, dostop do elektronskih verzij znanstvenih časopisov in elektronskih baz podatkov. Knjižnica trenutno hrani malo manj kot 6 milijonov enot gradiva, aktivnih članov pa je okoli 27.000.

Zadnje desetletje 20. stoletja je bilo za knjižnico obdobje večjih sprememb. Zaradi prostorske stiske so zgradili novo krilo stavbe. Nastale so spremembe v organizaciji dela, največja sprememba pa je bila uvajanje računalniške tehnologije v letu 1993. Z vgradnjo knjižnega transportnega sistema so npr. zmanjšali čas, ki je potreben, da knjiga z oddelka oz. iz skladišča prispe tja, kjer jo potrebujejo.

Tudi v tej knjižnici je treba vso garderobo pustiti v garderobnih omaricah, le fotoaparati so dovoljeni, zaželeni pa tišina, da se ne moti zbranosti uporabnikov. Vstop je možen samo z elektronsko člansko izkaznico, pri čemer so rigorozni: če pozabite izkaznico doma, pač ne pridete v knjižnico. Nemaokrat varnostnik zahteva še vpogled v osebni dokument, ima pa tudi pooblastilo, da komu prepreči vstop.

■ M. B.

Šoštanjski bralci so zahtevni, potrpežljivi in prijazni

Pogovor z Marjano Boruto, upokojeno knjižničarko

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja je za gostilniškim omizjem nanesla beseda na knjige in velenjsko knjižnico. Nek udeleženec klepetaja, ki bi ga lahko nedvomno uvrstili med zahtevnejše bralce, je med drugim omenil težave, s katerimi se srečuje, ko poizveduje za ponudbo strokovne literature v tedanjem, že tako skromnem fondu velenjske knjiž-

tamkajšnjega knjižničarstva. Kaj bi pri tem poudarila kot najpomembnejše?

Prejšnji prostori knjižnice, v stavbi nekdanje pošte na Kajuhovi ulici, so bili več kot skromni: zaradi prostorske stiske nabasane police so segale vse do stropa, škripajoči podi in sanitarije v drugem delu stavbe, ni bilo prostora, kjer bi se lahko bralci zadrževali in kaj

nice. V tistih časih namreč bralcem še niso bili na voljo računalniki, zaradi pomanjkljive evidence kataložni listki niso bili uporabni, zato so bili obiskovalci odvisni od lastne iznajdljivosti, sreče in naključij, predvsem pa od pomoči knjižničark. Vendar je omenjeni kritični bralec v isti sapi dejal, kako je njegovo nelagodje manjše, ker se pri iskanju literature lahko zanese na knjižničarko Marjano Boruto. Kompliment, ki sam za sebe govori o njenem poklicnem delu, ki je v največji meri povezano s Šoštanjem in s tamkajšnjo knjižnico.

Kako bi na kratko orisala svojo poklicno pot?

Po končanem študiju slovenskega jezika s književnostjo in knjižničarstva na ljubljanski Pedagoški akademiji sem se kot lektorica zaposlila pri časopisu Delo, nato v INDOK centru Gorenja, kjer je bila moja naloga urediti tamkajšnjo knjižnico, naslednja služba pa je bila prav tako lektoriranje, tokrat v velenjski tiskarni. Leta 1990 sem se zaposlila v velenjski knjižnici, najprej na oddelku za odrasle in v Šmartnem ob Paki, čez eno leto pa sem v celoti prevzela knjižnico v Šoštanju, kjer sem delala vse do upokojitve.

Kakšni so bili tvoji začetki v Šoštanju?

Zaradi popoldanskega dela ob dveh nedoletnih hčerah je bilo sprva težko. Povrhu me Šoštanjčani najprej niso sprejeli, kajti nenehno so me primerjali z mojo predhodnico, gospo Anico Macur, ki je bila »njihova«. Toda kmalu mi je uspelo z obiskovalci knjižnice vzpostaviti pristnejši stik. Tedaj se je odprlo, postali smo zaupni, zato sem jim veliko lažje svetovala pri izbiri knjig, z nekaterimi bralci pa je sprva poklicni odnos prerasel v prijateljstvo. Sicer pa so po mojih izkušnjah šoštanjski bralci zahtevnejši od denimo velenjskih, ko gre za osebni stik. Pričakujejo, da si bo knjižničarka vzela čas za pogovor, kar je tudi prav. Vendar so pri tem potrpežljivi in razumejo, da to vedno ni mogoče. Na knjižnico Šoštanj in njene bralce me vežejo lepi spomini, lepo je bilo delati v njihovi sredini.

Skozi skoraj desetletje in pol dela v Šoštanju si bila tudi protagonistka razvoja

prebrali. Skratka, knjižnica je bila le izposojevališče, kjer ni bilo možnosti za dodatne dejavnosti z obiskovalci. Zato so bili novi prostori v Domu kulture, kamor se je knjižnica preselila leta 2000, izjemna pridobitev za Šoštanj. Šele tedaj je knjižnica lahko postala pomembno prizorišče javnega in kulturnega dogajanja v mestu. Razumljivo je, da se je tudi knjižni fond povečal, postal je sodobnejši in raznovrstnejši, nenazadnje pa se je zvišalo tudi število bralcev.

Ali je zato postalo delo zahtevnejše?

Vsekakor! Delo v šoštanjki knjižnici zahteva celega človeka, kajti poskrbeti je treba za vse, kar sicer v večjih knjižnicah opravlja več zaposlenih. Med drugim je treba poznati literaturo tako za odrasle kot tudi za otroke, pripravljati bibliopedagoške ure za osnovnošolce, voditi ure pravljic, sodelovati z vrtci, pripravljati razstave, literarne večere ipd. Poleg tega bralci v knjižnico ne pridejo le po knjigo, ampak tudi na pogovor. Nasploh sem prepričana, da je glede na potrebe Šoštanjčanov premalo ena sama knjižničarka, morali bi zaposliti še drugo, knjižnica pa bi lahko bila odprta tudi dopoldan. Šele tako bi bilo mogoče zagotoviti zares kakovostno storitev kar si bralci nedvomno tudi zaslužijo.

Celo življenje si se trudila ustreči željam bralcev. Zdaj si lahko privoščiš to razkošje, da v knjižnici drugi strežejo tebi. Kakšne so tvoje želje, ko gre za knjige?

Ko vstopim v knjižnico, se najprej napotim h polici z novimi knjigami, nato h polici s knjigami s področja filozofije in psihologije. Od književnosti me zanimajo biografski in zgodovinski romani ter znanstvena fantastika, pri srcu pa so mi angleški in francoski pisatelji. Veliko je knjig, ki jih rada prebiram večkrat, posebno me pritegne lep jezik, dober prevod. Med take uvrščam tudi biografski roman Življenje in smrt v Shanghaju kitajskega pisatelja Nian Zhenga.

■ S. G.